

Αριθμός απόφασης : 49/2016

10-10-2016
250-2
18/39
ΤΟ

Καλυβόπουλος
Πανεπιστήμιο Εργαστήριο Α.Δ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
ΤΜΗΜΑ 1^ο ΤΡΙΜΕΛΕΣ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 5 Νοεμβρίου 2014, με δικαστές τους : Ιωάννη Μόκκα, Πρόεδρο Πρωτοδικών Δ.Δ., Καλλιόπη Μαραγκού (εισηγήτρια) και Αλεξάνδρα Τζέλλου, Πρωτοδίκες Δ.Δ., και με γραμματέα τον Αλέξανδρο Χρυσικόπουλο, δικαστικό υπάλληλο,

γ ι α να δικάσει την προσφυγή με ημερομηνία κατάθεσης 4.7.2007 (αριθ. καταχ. 320/4.7.2007),

τ ο υ Περιική Μέζα του Νικολάου, κατοίκου Πέλεκα Κέρκυρας, ο οποίος παραστάθηκε μετά του πληρεξούσιου δικηγόρου του Νικολάου Αντωνίτη,

κ α τ ά : α) της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κέρκυρας, μετά την κατάργηση της οποίας τη δίκη συνεχίζει, αυτοδικαίως και χωρίς διακοπή [άρθρα 3 και 283 παρ. 2 του ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87)], η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, νομίμως εκπροσωπούμενη, για την οποία παραστάθηκε η πληρεξούσια δικηγόρος Αγάθη Βλάχου και β) του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νομίμως από τον Υπουργό Οικονομικών και παραστάθηκε δια της Δικαστικής Αντιπροσώπου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), Ευγενίας Τσιλιμπάρη.

Κατά τη συζήτηση οι διάδικοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν όσα αναφέρονται στα πρακτικά.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη και, αφού μελέτησε τη δικογραφία, σκέφτηκε κατά το νόμο.

Η κρίση του είναι η εξής :

1. Επειδή, με το κρινόμενο ένδικο βοήθημα, που τιτλοφορείται «προσφυγή-αγωγή», για την άσκηση του οποίου καταβλήθηκε παράβολο ποσού 105 ευρώ (βλ. τα 3698026, 3885197 και 3885198 σειράς Α' ειδικά έντυπα παραβόλου), ο προσφεύγων, φερόμενος ως ιδιοκτήτης ενός ακινήτου, συνολικού εμβαδού 1.187,28 τ.μ., ευρισκόμενο στη θέση «Πηλός» του δημοτικού διαμερίσματος Πέλεκα του πρώην Δήμου Παρελίων, και ήδη Δήμου Κέρκυρας, που συνορεύει, μεταξύ άλλων, με τον κοινοτικό δρόμο Πέλεκα – Γλυφάδα, στρεφόμενος κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης της από 7.3.2007 αίτησής του, από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., ζητεί : α) να ακυρωθεί η Τ.Υ. 66783/2.12.1972 απόφαση του Νομάρχη Κέρκυρας, με την οποία κηρύχθηκαν αναγκαστικά απαλλοτριωτέες εκτάσεις υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου,

ευρισκόμενες εκατέρωθεν της οδού Κέρκυρας-Τρίκλινο-Μπίζη-Πέλεκα-Πλακωτό, για τη βελτίωση της υφιστάμενης οδού, κατά το μέρος που στις απαλλοτριωτές εκτάσεις συμπεριλαμβάνονται τμήματα του ανωτέρω ακινήτου του και β) να αναγνωρισθεί ότι ουδέποτε συντελέστηκε η ως άνω απαλλοτρίωση των εν λόγω τμημάτων του ακινήτου του και, συγκεκριμένα, των μερίδων 78 (τμήματος αυτής), 78^α και 78^β, όπως αποτυπώνονται στο οικείο από 29.7.1974 τοπογραφικό διάγραμμα, ήτοι να βεβαιωθεί η αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της ένδικης απαλλοτρίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.2882/2001.

2. Επειδή, στο άρθρο 17 παρ. 2 του Συντάγματος, όπως αναθεωρήθηκε με το από 6.4.01 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 84/17.4.01) ορίζεται ότι «κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρης αποζημίωση, που να ανταποκρίνεται στην αξία την οποία είχε το απαλλοτριούμενο κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης...». Περαιτέρω, η παρ. 4 του αυτού άρθρου 17 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «...η αποζημίωση που ορίστηκε καταβάλλεται υποχρεωτικά το αργότερο μέσα σε ενάμισυ έτος από τη δημοσίευση της απόφασης για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης ..., διαφορετικά η απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως».

3. Επειδή, στο ν.δ. 797/1971 «Περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων» (ΦΕΚ Α' 1), που ίσχυε κατά τον χρόνο κήρυξης της ένδικης απαλλοτρίωσης, ορίζεται, στο άρθρο 1, ότι : «1. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αστικών ή αγροτικών ακινήτων ή η εις βάρος αυτών σύστασις εμπραγμάτων δικαιωμάτων, εσ' όσον αυτή επιτρέπεται υπό του νόμου διά δημοσίαν ωφέλειαν, κηρύσσεται διά κοινής αποφάσεως του αρμοδίου ως εκ του σκοπού της τριαύτης απαλλοτριώσεως, Υπουργού και του Υπουργού των Οικονομικών. ... Η απόφασις περί κηρύξεως αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, δημοσιεύεται διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. ... 2. ... 3. Αι υπέρ του Δημοσίου ... αναγκαστικά απαλλοτριώσεις αγροτικών ακινήτων κηρύσσονται δι' αποφάσεως του νομάρχου. Ο νομάρχης, αντί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, δύναται να προβαίνει, διά λογαριασμόν του Δημοσίου, εις απ' ευθείας εξαγοράν τοιούτων ακινήτων, επί τμήματι καθοριζομένω δι' εκθέσεως των αρμοδίων οικονομικού εφόρου και διευθυντού γεωργίας, εκπροσωπόν το Δημόσιον κατά την σύναψιν της σχετικής συμβάσεως. Τα αυτά ισχύουν και επί απαλλοτριώσεων αστικών ακινήτων, κειμένων εντός των, κατά τας κειμένας διατάξεις, άνευ συγκεκριμένου σχεδίου πόλεως

2^ο φύλλο της 49/2016 απόφασης

διαμορφωθέντων οικισμών, εις την περίπτωση δε ταύτην, η κατά το προηγούμενον εδαφίον έκθεσις συντάσσεται υπό των αρμοδίων οικονομικού εφόρου και του διευθυντού τεχνικών υπηρεσιών. ... Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται επί ακινήτων, κειμένων εντός των, κατά το άρθρον 14 του Ν.Δ. από 17.7.1923 "περί σχεδίων πόλεων, κωμών και συνοικισμών του Κράτους και οικοδομής αυτών", ζωνών περίξ των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων. 4. Αρμόδιος νομάρχης προς εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος, είναι ο της περιφέρειας, εν η κείται το απαλλοτριούμενον ακίνητον ή το μείζον μέρος αυτού.», στο άρθρο 7, ότι : «1. Συντέλεις της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ακινήτου, επιφέρουσα κτήσιν της κυριότητος ή του συσταθέντος επί αλλοτρίου πράγματος εμπραγμάτου δικαιώματος παρά του υπέρ ου η τοιαύτη απαλλοτρίωσις, επέρχεται από της εις τον δικαιούχον καταβολής της προσδιορισθείσης προσωρινώς ή οριστικώς αποζημιώσεως, κατά τα άρθρα 18 και επόμενα του παρόντος, ή από της διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως της γενομένης εις το Ταμείον Παρακαταθηκών και Δανείων, κατά το άρθρον 8 του παρόντος καταθέσεως της αποζημιώσεως ταύτης. Εάν υπόχρεον προς καταβολήν της αποζημιώσεως είναι το Δημόσιον, η συντέλεις της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως επέρχεται και από της υπέρ του δικαιούχου της αποζημιώσεως εκδόσεως του οικείου χρηματικού εντάλματος πληρωμής. 2. ...», ενώ, στο άρθρο 11, ότι : «1. Αναγκαστική απαλλοτρίωσις, μη συντελεσθείσα, κατά τα εν άρθρω 7 παρ. 1 του παρόντος οριζόμενα, εντός ενός και ημίσεος έτους από της εκδόσεως της προσδιοριζούσης προσωρινώς ή οριστικώς την αποζημίωσιν δικαστικής αποφάσεως, θεωρείται ως αυτοδικαίως ανακληθείσα. Ανακληθείσης αυτοδικαίως της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, λόγω μη εμπροθέσμου καταβολής της οριστικώς προσδιορισθείσης αποζημιώσεως, ο υπέρ ου η τοιαύτη απαλλοτρίωσις, δικαιούται εις επίσχεσιν του απαλλοτριωθέντος μέχρις επιστροφής της τυχόν καταβληθείσης προσωρινής αποζημιώσεως. 2. Θεωρείται επίσης ως αυτοδικαίως ανακληθείσα η αναγκαστική απαλλοτρίωσις εσ' όσον εντός τριετίας από της κηρύξεως αυτής δεν ήθελε καθορισθή δικαστικώς ή εξωδίκως η ένεκα ταύτης προσωρινή ή οριστική αποζημίωσις. Προκειμένου περί απαλλοτριώσεων κηρυχθεισών διά την εκτέλεσιν έργων μείζονος σημασίας η προθεσμία αυτή είναι τετραετής. ... Εξαιρούνται από τη ρύθμισιν της παραγράφου αυτής οι απαλλοτριώσεις για εφαρμογή σχεδίων πόλεων γενικά [όπως η παράγραφος 2 αντικαταστάθηκε ως άνω διά του άρθρου 1 του ν.212/1975 (ΦΕΚ Α' 252)]. 3. Η κατά τας παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου αυτοδικαίως επερχομένη ανάκλησις αναγκαστικής απαλλοτριώσεως θεωρείται μη γενομένη, εις ην

περίπτωσιν, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός έτους από της εκπνοής των εν ταις παραγράφοις ταύταις προθεσμιών, ο καθ' ου η απαλλοτριώσις υποβάλλει εις την Διεύθυνσιν Απαλλοτριώσεων του Υπουργείου Οικονομικών έγγραφον δήλωσιν, περί του ότι επιθυμεί την περαιτέρω διατήρησιν της απαλλοτριώσεως [όπως η παρ. 3 αντικαταστήθηκε ως άνω διά του άρθρου 3 του ν. 212/75 (ΦΕΚ Α' 252)]. 4. Ανακληθείσης αυτοδικαίως της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, η κηρύξασα ταύτην αρχή υποχρεούται όπως εντός διμήνου εκδώσῃ πράξιν, βεβαιούσαν την επελθούσαν ανάκλησιν και δημοσιευομένην διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας ταύτης, δύναται πᾶς ενδιαφερόμενος να ζητήσῃ, κατά την υπό των άρθρων 19 έως και 22 του παρόντος οριζομένην ειδικήν διαδικασίαν περί οριστικού προσδιορισμοῦ της αποζημιώσεως, την έκδοσιν δικαστικῆς αποφάσεως, βεβαιούσης την ανάκλησιν, καλουμένου εις την δίκην του υπέρ οὗ ἡ αναγκαστικὴ απαλλοτριώσις και του Δημοσίου. ... 5. Εάν, μέχρι της κατὰ τας διατάξεις του παρόντος άρθρου ανακλήσεως της αναγκαστικῆς απαλλοτριώσεως, εγένοντο ἐπὶ του απαλλοτριωθέντος, μεταβολαί, δημιουργούσαι απαιτήσεις εἴτε υπέρ του υπέρ ου εἴτε υπέρ του καθ' ου αὐτή, αὗται κρίνονται δικαστικῶς κατὰ την υπό των άρθρων 18 και επ. του παρόντος καθοριζομένην διαδικασίαν. 6. ... 7. ... ».

4. Επειδή, ἐξάλλου, κατὰ την έννοια των διατάξεων του άρθρου 29 του Κώδικα Αναγκαστικῶν Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Κ.Α.Α.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2882/2001 (ΦΕΚ Α' 17), εφόσον ἡ παράλειψη της Διοικήσεως να βεβαιώσῃ την αυτοδικαίως επελθούσα ἄρση αναγκαστικῆς απαλλοτριώσεως, που εἶχε κηρυχθεῖ πριν ἀπὸ τη θέση σε ισχύ του Κώδικα, λόγω μη καταβολῆς της αποζημίωσης μέσα σε ενάμισι έτος ἀπὸ την δημοσίευσή της σχετικῆς δικαστικῆς ἀπόφασης περί του καθορισμοῦ της, συντελέσθηκε μετὰ την έναρξιν ισχύος του Κ.Α.Α., αρμόδιο δικαστήριον για την εκδίκαση της αιτήσεως, με την οποία ο ενδιαφερόμενος ζητεῖ να ακυρωθεῖ ἡ παράλειψη αὐτή και να βεβαιωθεῖ ἡ αυτοδικαίως επελθούσα ἄρση της αναγκαστικῆς απαλλοτριώσεως, εἶναι το δικαστήριον του άρθρου 11 παρ. 4 του Κ.Α.Α., δηλαδή τὸ τριμελές διοικητικὸ πρωτοδικεῖο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται τὸ απαλλοτριωμένο ακίνητο. Εφαρμοστέες δε εἶναι, και κατὰ τα λοιπά, οἱ διατάξεις του ἴδιου Κώδικα, οἱ οποίες διέπουν τις διαφορές αὐτῆς της κατηγορίας (πρβλ. ΣτΕ 2642/2010, 603/2008, 604/2008, 1980/2005 Ολομ.). Εξάλλου, και στην περίπτωση κατὰ την οποία ἡ παράλειψη της Διοικήσεως να βεβαιώσῃ την αυτοδικαίως επελθούσα ἄρση αναγκαστικῆς απαλλοτριώσεως, που εἶχε κηρυχθεῖ πριν ἀπὸ τη θέση σε ισχύ του Κώδικα, λόγω μη καταβολῆς της αποζημίωσης μέσα σε ενάμισι έτος ἀπὸ την

3^ο φύλλο της 49/2016 απόφασης

δημοσίευση της σχετικής δικαστικής απόφασης περί του καθορισμού της συντελεσθήκε πριν από την έναρξη ισχύος του Κ.Α.Α.Α., εάν ο ενδιαφερόμενος υποβάλει αίτηση προς τη Διοίκηση για την έκδοση πράξης βεβαίωσης άρσης της απαλλοτρίωσης μετά την έναρξη ισχύος του Κ.Α.Α.Α., και, ακολούθως, μετά τη ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της αίτησης από το αρμόδιο να βεβαιώσει την άρση διοικητικό όργανο, ασκήσει αίτηση για τη δικαστική βεβαίωση της άρσης αυτής, αρμόδιο για την εκδίκαση της τελευταίας είναι το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το απαλλοτριωμένο ακίνητο, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα (πρβλ. ΣτΕ 2642/2010).

5. Επειδή, στο άρθρο 7 παρ. 1 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Κ.Α.Α.Α.) ορίζεται ότι «η αναγκαστική απαλλοτρίωση συντελείται με την κατάβολή στον δικαστικώς αναγνωρισθέντα ή στον αληθινό δικαιούχο της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά ή οριστικά κατά τον παρόντα νόμο ή με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γνωστοποίησης ότι η αποζημίωση κατατέθηκε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων [...]». Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ίδιου Κώδικα «1. Η αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση δύναται με απόφασή της να την ανακαλέσει ολικώς ή μερικώς, πριν συντελεσθεί, τηρώντας τη διαδικασία που ορίζεται από το άρθρο 1 για την κήρυξη αυτής. 2. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ανακαλείται υποχρεωτικά με πράξη της αρχής η οποία την έχει κηρύξει, ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που πιθανολογεί εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριωμένο ακίνητο, εάν μέσα σε τέσσερα έτη από την κήρυξή της δεν ασκηθεί αίτηση για το δικαστικό καθορισμό της αποζημίωσης ή δεν καθορισθεί αυτή εξωδίκως. Η αίτηση είναι απαράδεκτη εάν ασκηθεί μετά την πάροδο έτους από την παρέλευση της τετραετίας αυτής, σε κάθε δε περίπτωση μετά τη δημοσίευση της απόφασης καθορισμού της αποζημίωσης. Η πράξη ανάκλησης της απαλλοτρίωσης εκδίδεται μέσα σε τέσσερις μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν προκειμένου περί απαλλοτριώσεων προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων, ανάπτυξη οικιστικών περιοχών και για αρχαιολογικούς σκοπούς. 3. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως εάν δεν συντελεστεί μέσα σε ενάμισι έτος από τη δημοσίευση της απόφασης προσωρινού καθορισμού της αποζημίωσης και, σε περίπτωση απευθείας οριστικού καθορισμού αυτής, από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης. Η αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης αρχή υποχρεούται να εκδώσει μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου

εδαφίου βεβαιωτική πράξη για την επελθούσα αυτοδίκαιη άρση. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 4. Εάν περάσουν άπρακτες οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 προθεσμίες ή εκδοθεί πράξη αρνητική, κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να ζητήσει από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το απαλλοτριωμένο ακίνητο, την έκδοση δικαστικής απόφασης, με την οποία να ακυρώνεται η προσβληθείσα πράξη ή παράλειψη και να βεβαιώνεται η αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικός επελθούσα άρση της απαλλοτρίωσης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία που ορίζεται από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/ 1999) πλην του άρθρου 66 αυτού. Στη δίκη καλείται ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση και το Δημόσιο. Η εκδιδόμενη απόφαση είναι ανέκκλητη».

6. Επειδή, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις και το προαναφερθέν περιεχόμενο του υπό κρίση ένδικου βοηθήματος, το τελευταίο συνιστά προσφυγή ουσίας κατά της σιωπηρής άρνησης της Διοίκησης, όπως αυτή εκδηλώθηκε με την πάροδο άπρακτης της τριμηνιαίας προθεσμίας, από την υποβολή της από 7.3.2007 αίτησης του προσφεύγοντος, προς τον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Λ.Ε., να άρει την αναγκαστική απαλλοτρίωση, λόγω μη συντέλεσής της, η οποία είχε επιβληθεί με την Τ.Υ. 66783/2.12.1972 απόφαση του Νομάρχη Κέρκυρας, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, για τη βελτίωση της υφιστάμενης επαρχιακής οδού Κέρκυρας - Τρίκλινου - Μπίτσι - Πέλεκας - Πλακωτού, επί αγροτικής εκτάσεως, τμήματος της οποίας, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι, περιλαμβάνεται στην ιδιοκτησία του. Ενόψει των ανωτέρω, η κρινόμενη προσφυγή, αρμοδίως, εισάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το επίδικο ακίνητο, ως καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 4 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Κ.Α.Α.Α.), που ίσχυε κατά τον χρόνο εκδήλωσης της προσβαλλόμενης σιωπηρής άρνησης (βλ. ΣτΕ 903/2015, 1382/2015, 434/2013 κ.αλ.). Για την άσκηση δε της προσφυγής αυτής, απαιτείται η καταβολή παράβολου ποσού εκατό (100) ευρώ [άρθρο 277 παρ. 2 περ. α' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, (Κ.Δ.Δ., ν. 2717/1999, ΦΕΚ Α' 97)] και, συνεπώς, το επιπλέον καταβληθέν παράβολο, ποσού πέντε (5) ευρώ, πρέπει να επιστραφεί στον προσφεύγοντα, ως αχρεωστήτως καταβληθέν, ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης (άρθρο 277 παρ. 11 του Κ.Δ.Δ.). Εξάλλου, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του ίδιου Κώδικα, δεδομένου ότι η ένδικη απαλλοτρίωση κηρύχθηκε υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, με απόφαση του Νομάρχη Κέρκυρας, ο τελευταίος δε κατά τον εν λόγω χρόνο κήρυξης της απαλλοτρίωσης ήταν κρατικό όργανο, στην παρούσα δίκη,

με την οποία επιδιόκεται η έκδοση δικαστικής απόφασης που να ακυρώνει την προσβαλλόμενη παράλευση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και να βεβαιώνει την αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της απαλλοτρίωσης, παθητικώς νομιμοποιείται μόνο το Ελληνικό Δημόσιο, ως το υπέρ ου η απαλλοτρίωση πρόσωπο και η κηρύξασα την απαλλοτρίωση αρχή, αρμόδια να εκδώσει την προβλεπόμενη βεβαιωτική πράξη για την επελθούσα άρση αυτής. Συνεπώς, η κρινόμενη προσφυγή, κατά το μέρος που στρέφεται κατά της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κέρκυρας, και ήδη Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, ελλείπει παθητικής νομιμοποίησης αυτής, η τελευταία δε, εξετάζεται αυτεπαγγέλτως, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κ.Α.Δ., ως αναγόμενη στις διαδικαστικές προϋποθέσεις άσκησης της προσφυγής.

7. Επειδή, εξάλλου, κατά την έννοια των προεκτεθεισών διατάξεων, η διοικητική διαδικασία ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων άρσης απαλλοτρίωσης ακινήτου, αποβλέπουσα στην προστασία της ιδιοκτησίας από επιβαρύνσεις που υπερβαίνουν το, κατά το Σύνταγμα, ανεκτό όριο, κινείται, καταρχήν, από τον ενδιαφερόμενο ιδιοκτήτη, υπέρ του οποίου και τάσσεται. Συνεπώς, ο αιτούμενος την άρση απαλλοτρίωσης λόγω παρόδου απράκτων των κατά νόμο χρονικών ορίων συντέλεσής της, πρέπει με την προς τη Διοίκηση αίτησή του να υποβάλλει και τα αποδεικτικά της ιδιοκτησίας του στοιχεία, τα οποία, συνεκτιμώμενα με τα λοιπά, τυχόν, υπάρχοντα σχετικά στοιχεία του οικείου διοικητικού φακέλου, άγουν στο συμπέρασμα ότι κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος ο αιτών φέρεται, καταρχήν, ως κύριος του αντιστοίχου ακινήτου και νομιμοποιείται, επομένως, στην υποβολή της σχετικής αίτησης προς τη Διοίκηση. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι, καταρχήν, επίκαιρα, να τείνουν, δηλαδή, στην απόδειξη της κυριότητας κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος. Σε περίπτωση δε μη επαρκούς αποδείξεως ή αμφισβητήσεως της κυριότητας του αιτούντος, η Διοίκηση οφείλει να εκφέρει παρεμπιπτούσα επί του ζητήματος κρίση, ελεγκτή, περαιτέρω, από το τυχόν επίλαμβανόμενο της υποθέσεως αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο. Εν πάση περιπτώσει, το τελευταίο αυτό δικαστήριο, οφείλει, στο πλαίσιο της κατά νόμο υποχρεώσεώς του προς αυτεπάγγελτη εξέταση του εννόμου συμφέροντος του αιτούντος, να εξετάζει εάν, με βάση τα προσκομιζόμενα ή υφιστάμενα στοιχεία, ο αιτών φέρεται ως κύριος του επιμάχου ακινήτου, υποχρεούμενο, στην περίπτωση αυτή, να συνεξετάσει και αντιστοίχους καταλλήλως τεκμηριούμενους αντιθέτους ισχυρισμούς των λοιπών διαδίκων. Το δικαστήριο αυτό, πάντως, δεν επιλύει κατά την ως άνω δίκη οριστικώς το ζήτημα της τυχόν υπάρξεως

εμπραγμάτων δικαιωμάτων στο επίμαχο ακίνητο, ζήτημα για το οποίο, κατά το Σύνταγμα, τελικώς αρμόδια είναι τα πολιτικά δικαστήρια (ΣτΕ 392/2014, 1994/2013, 2924/2012 κ.ά.). Συνεπώς, έστω και εάν, κατ' αποδοχή της προσφυγής του φερομένου ως ιδιοκτήτη, το δικαστήριο δεχθεί τη συνδρομή των προϋποθέσεων άρσεως της απαλλοτριώσεως και διατάξει τη Διοίκηση να προβεί στην εν λόγω οφειλομένη νόμιμη ενέργεια, η Διοίκηση, επανερχομένη επί του θέματος, διατηρεί τη δυνατότητα, επικαλούμενη αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων ή άλλα στοιχεία, που δεν είχαν, καθ' οιονδήποτε τρόπο, τεθεί υπόψη του διοικητικού δικαστηρίου, να αρνηθεί την άρση της απαλλοτριώσεως, εάν κρίνει αιτιολογημένα ότι ο επιτυχών την έκδοση της δικαστικής αποφάσεως δεν έχει κανένα εμπράγματο δικαίωμα στο επίμαχο ακίνητο (ΣτΕ 1994/2013, 250/2015).

8. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, από τα στοιχεία της δικογραφίας, προκύπτουν τα εξής : Με την Γ.Υ./66783/2.12.1972 απόφαση του Νομάρχη Κέρκυρας, η οποία δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α' 852/14.12.1972), κηρύχθηκε αναγκαστική απαλλοτρίωση, λόγω δημόσιας ωφέλειας, ήτοι για τη βελτίωση της υφιστάμενης επαρχιακής οδού Κέρκυρας - Τρικλίνου - Μπίζι - Πέλεκα - Πλακωτού από χ.θ. 3+380 μέχρι χ.θ. 6+750 τμήμα αυτής (ήτοι από Λατομείο Μπίζι χ.θ. 3+380 μέχρι Πέλεκα χ.θ. 5+110 και από Πέλεκα χ.θ. 5+110 μέχρι Πλακωτό χ.θ. 6+750), αγροτικής έκτασης, όπως αυτή εμφανίζεται στα από 16.3.1972 και 8.8.1972 κτηματολογικά διαγράμματα και κτηματολογικούς πίνακες, που συντάχθηκαν από το Τεχνικό Γραφείο Μελετών «Χάρης Ν. Ραζής και συνεργάτες» και θεωρήθηκαν αρμοδίως από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Νομού Κέρκυρας. Επί της ως άνω απαλλοτριωμένης αγροτικής έκτασης προέβαλαν δικαιώματα κυριότητας, επί μεν του πρώτου τμήματος (χ.θ. 3+380 - χ.θ. 5+110), οι Λάσκαρης Γεώργιος, Κογεβίνας Αλέξανδρος, Μούχας Κωνσταντίνος κ.λπ. αναγραφόμενοι στον αντίστοιχο κτηματολογικό πίνακα, επί δε του δεύτερου τμήματος (χ.θ. 5+110 - χ.θ. 6+750), οι Μηνάς Δημήτριος, Παντελός Σπυρίδων του Νικολάου, Παντελός Σπυρίδων του Αναστασίου, Μέξας Γεώργιος κ.λπ. αναγραφόμενοι στον αντίστοιχο κτηματολογικό πίνακα. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον τελευταίο πίνακα, σε συνδυασμό με το οικείο κτηματολογικό διάγραμμα του δεύτερου ως άνω απαλλοτριωμένου τμήματος (από Πέλεκα μέχρι Πλακωτό), - κατόπιν διόρθωσης αυτού - φέρονταν ως ιδιοκτήτες : α) του υπ' αριθμ. 77 τεμαχίου, συνολικού εμβαδού 129 τ.μ., ο Χαράλαμπος Μέξας του Σπυρίδωνα, β) του υπ' αριθμ. 78 τεμαχίου, συνολικού εμβαδού 560 τ.μ. ο Αριστείδης Παντελός του Ιωάννη, γ) του υπ' αριθμ. 78^α τεμαχίου, συνολικού εμβαδού 75 τ.μ., ο

5^ο φύλλο της 49/2016 απόφασης

Γεωργίου Μέξας του Περικλή και δ) του υπ' αριθμ. 78^β τεμαχίου, συνολικού εμβαδού 35 τ.μ., ο Αλέξανδρος Γραμμένος του Πέτρου. Η απαλλοτριώση αυτή κηρύχθηκε υπέρ του Δημοσίου και με δαπάνες του Νομαρχιακού Ταμείου Κέρκυρας. Το συνολικό εμβαδό της απαλλοτριωθείσας ως άνω εκτάσεως ανερχόταν σε 74.000 τ.μ. [32.000 τ.μ. το πρώτο τμήμα (χ.θ. 3+380 – χ.θ. 5 +110) – 42.000 τ.μ. το δεύτερο τμήμα (χ.θ. 5+110 – χ.θ. 6+750)]. Ολόκληρη δε η ως άνω απαλλοτριωθείσα έκταση, πλην τμήματος περίπου 400 τ.μ., βρισκόταν εκτός οικισμού και αποτελούσε καταρχάς αγροτική περιωχή, βάσει δε του β.δ. 139/1971 και η απαλλοτριώση του εν λόγω τμήματος ανήκε στην αρμοδιότητα του οικείου Νομάρχη (σχ. το από 13.1.1973 έγγραφο του Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας Κέρκυρας). Ωστόσο, το Ελληνικό Δημόσιο, προς αποφυγή της μακροχρόνιας διαδικασίας αναγκαστικών απαλλοτριώσεων και προκειμένου να επιτευχθεί η ταχεία εκτέλεση του προαναφερόμενου έργου, χάριν του γενικού συμφέροντος, αποφάσισε να προβεί στην απευθείας εξαγορά των περισσότερων απαλλοτριωμένων ως άνω αγροτικών κτημάτων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν.δ. 797/1971. Προς τούτο, αφού προσδιορίστηκε, από την αρμόδια Επιτροπή, η αγοραία αξία των υπό απαλλοτριώση ακινήτων (σχ. η από 24.10.1972 έκθεση εκτίμησης της οικείας Επιτροπής του άρθρου 1 παρ. 5 του ν.δ. 797/1971), με το 10078/26.6.1973 συμβόλαιο αγοραπωλησίας των πράξεων του Συμβολαιογράφου Κέρκυρας Σπυρίδωνος Βραδή, το Ελληνικό Δημόσιο, δια του Νομαρχιακού Ταμείου Κέρκυρας, εξαγόρασε από τον Σπυρίδωνα Παντελιό του Ιωάννη τα με αριθμούς κτηματολογικού πίνακα 78, 27 και 19 ακίνητα, έναντι τιμήματος 101.850 δραχμών. Ειδικότερα, ως προς το υπ' αριθμόν 78 ακίνητο, αναφέρεται στο οικείο συμβόλαιο ότι, αυτό βρίσκεται στη θέση Πλακωτό ή Μάνδρα της κοινότητας Πέλεκα Κέρκυρας, έχει έκταση 560 τ.μ., μετά των εντός αυτού τριών ελαιόδέντρων διδύμων και ενός μεγάλου ελαιόδεντρου και συνορεύει με κτήματα Αριστεΐδη Παντελιού του Ιωάννη, Αικατερίνης Μέξα του Γεωργίου και δημόσια οδό. Τα εν λόγω πωληθέντα ακίνητα είχαν περιέλθει στον πωλητή, Σπυρίδωνα Παντελιό του Ιωάννη, δυνάμει του 9933/13.7.1970 συμβολαίου διανομής και αποδοχής κληρονομίας των πράξεων του Συμβολαιογράφου Κέρκυρας Μιλτιάδου Πηγί, λόγω μερίδας του στην εξ αδιαθέτου κληρονομία του από 25.12.1963 αποβιώσαντος πατέρα του Ιωάννη Παντελιού. Εκτός των ανωτέρω ακινήτων του Σπυρίδωνα Παντελιού, το Νομαρχιακό Ταμείο Κέρκυρας πρόβη στην απευθείας εξαγορά, μεταξύ άλλων, και του με αριθμό κτηματολογικού πίνακα 77 ακινήτου, ιδιοκτησίας της Θεοδόρας χήρας Χαραλάμπους Μέξα, καίτοι μεταγενεστέρως αποφασίστηκε η μη εκτέλεση των εργασιών του εν λόγω έργου, επί

του ανωτέρω τμήματος Πέλεκα-Πλακωτού της επαρχιακής οδού (σχ. τα 1156/29.6.1974 έγγραφο του Προέδρου του Δ.Σ. του Νομαρχιακού Ταμείου Κέρκυρας). Για τις ως άνω αγοραπωλησίες, ο Σπυρίδωνας Παντελάος του Ιωάννη πληρώθηκε, για το υπ' αριθμόν 78 ακίνητο, με το 420/1973 χρηματικό ένταλμα του Νομαρχιακού Ταμείου, ποσού 43.100 δρχ., ενώ η Θεοδώρα χήρα Χαραλάμπους Μέξα για το υπ' αριθμόν 77 ακίνητο, με το 653/1973 χρηματικό ένταλμα του ίδιου Ταμείου, ποσού 24.740 δρχ.. Ωστόσο, για το υπ' αριθμόν 78^α ακίνητο με εικαζόμενο δικαιούχο τον Γεώργιο Μέξα του Περικλή και το υπ' αριθμόν 78^β ακίνητο με εικαζόμενο δικαιούχο τον Αλέξανδρο Γραμμένο του Πέτρου, δεν πληρώθηκε κανείς, ενώ δεν έγινε παρακατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τα ακίνητα που απαλλοτριώθηκαν για τη διάνοιξη της εν λόγω οδού (σχ. τα 1913/27.9.1980, 3051/23.11.1981, 1150/6.8.1993 και 1819/12.11.1993 έγγραφα του Προϊσταμένου του Νομαρχιακού Ταμείου Κέρκυρας και το 9132/10.9.1996 έγγραφο της Διευθύντριας της Δ/σης Οικονομικών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κέρκυρας). Εν συνεχεία, ο προσφεύγων, φερόμενος ως ιδιοκτήτης ενός ακινήτου, συνολικού εμβαδού 2.239,83 τ.μ., ευρισκόμενο στη θέση «Πηλός» της κοινότητας Πέλεκα Κέρκυρας, που συνορεύει γύρωθεν με ιδιοκτησίες Γεωργίου Μέξα, Γεωργίου Λευθεριώτη, με αγροτικό δρόμο και με τον επαρχιακό δρόμο Πέλεκα - Γλυφάδα, όπως αυτό αποτυπώνεται με στοιχεία ΑΒΓΔΕΖΗΑ και εμφανίζεται στο από Μαρτίου 1979 τοπογραφικό διάγραμμα του πολιτικού μηχανικού Κέρκυρας Νικολάου Αργυρού (βλ. το οικείο τοπογραφικό διάγραμμα), έλαβε την 1273/1979 άδεια οικοδομής από την πολεοδομική υπηρεσία της Νομαρχίας Κέρκυρας, δυνάμει της οποίας προέβη στην ανέγερση νέας ισόγειας οικοδομής με υπόγειο, συνολικού εμβαδού 151,63 τ.μ.. Ωστόσο, κατόπιν σχετικής αναφοράς κατά το έτος 1980, διακόπηκαν προσωρινά οι εκτελούμενες, βάσει της ανωτέρω άδειας, οικοδομικές εργασίες, επί του εν λόγω ακινήτου, λόγω κατάληψης απαλλοτριωμένης έκτασης, ωστόσο, άμεσα επιτράπηκε η συνέχιση αυτών, κατόπιν της 3051/23.11.1981 σχετικής βεβαίωσης του Νομαρχιακού Ταμείου Κέρκυρας, κατά την οποία, για το οικοπέδο του προσφεύγοντος, δεν έχει καταβληθεί αποζημίωση λόγω απαλλοτρίωσης (σχ. τα ΤΠ/2988/7.8.1980 και ΤΠ/7691/3.12.1981 του Τμήματος Πολεοδομίας της Νομαρχίας Κέρκυρας). Εν συνεχεία δε, χορηγήθηκε στον προσφεύγοντα, από την ίδια πολεοδομική αρχή, η 1680/1988 άδεια οικοδομής, για την προσθήκη κατ' επέκταση της ως άνω οικοδομής ενός καταστήματος 18 τ.μ. και ενός ορόφου της κατοικίας [σύνολο ορόφων κατοικίας δύο (2), με συνολικό εμβαδό 92,46 τ.μ.] [βλ. σχετικά : α) το από Ιανουαρίου 1986 τοπογραφικό διάγραμμα του πολιτικού

μηχανικού Μιχάλη Πανδή, β) την με αυτή χρονολογία υπεύθυνη δήλωση του ίδιου του προσφεύγοντος απευθυνόμενη προς την Πολεοδομία Κέρκυρας, με την οποία δηλώνει ότι είναι «ιδιοκτήτης οικοπέδου στη ζώνη του οικισμού Πέλεκα, εμβαδού 2.170,27 τ.μ., που συνορεύει με ιδιοκτησίες Γεωργίου Μέξα, Παντελιού Σπύρου, Σταμούλη Σωτήρη, Γεωργίου Λευθεριώτη, Γραμμένου Κωνσταντίνου και με την κοινοτική οδό Πέλεκα-Γλυφάδα, ενώ το ως άνω ακίνητο προϋφίσταται ως έχει σήμερα της 27.4.1977.» και γ) το από Σεπτεμβρίου 1987 τοπογραφικό διάγραμμα του πολιτικού μηχανικού Κέρκυρας Χαρίλαου Μοναστηριώτη, κατά το οποίο το εν λόγω οικόπεδο του προσφεύγοντος έχει συνολική επιφάνεια 1.187,28 τ.μ. και συνορεύει γύρωθεν με ιδιοκτησίες Θεόφιλου Γραμμένου, Εκκλησίας Οδηγήτριας, Γεωργίου Μέξα και με τον κοινοτικό δρόμο Πέλεκα-Γλυφάδα]. Εξάλλου, με την 1597/1991 άδεια οικοδομής του τμήματος Πολεοδομίας της Νομαρχίας Κέρκυρας, η οποία εκδόθηκε κατόπιν σχετικής αίτησης του προσφεύγοντος, αναθεωρήθηκε η ανωτέρω 1680/1988 άδεια οικοδομής, ως προς τις διαστάσεις και την προσθήκη κατ' επέκταση [βλ. σχετικά : α) τα από Νοεμβρίου 1989 και Ιουλίου 1991 τοπογραφικά διαγράμματα του πολιτικού μηχανικού Χαρίλαου Μοναστηριώτη, κατά τα οποία το εν λόγω οικόπεδο του προσφεύγοντος έχει συνολική επιφάνεια 1.187,28 τ.μ. και συνορεύει γύρωθεν με ιδιοκτησίες Θεόφιλου Γραμμένου, Εκκλησίας Οδηγήτριας, Γεωργίου Μέξα και με τον κοινοτικό δρόμο Πέλεκα-Γλυφάδα, β) την 1200/17.11.1989 βεβαίωση του Προέδρου της Κοινότητας Πέλεκα, σύμφωνα με την οποία το κατά τα ως άνω οικόπεδο προϋφίσταται της 3.5.1985 και ανήκει στον προσφεύγοντα και γ) την από 18.7.1991 σχετική υπεύθυνη δήλωση του ίδιου του προσφεύγοντος απευθυνόμενη προς την Πολεοδομία Κέρκυρας]. Τέλος, με την 585/1994 άδεια οικοδομής του ίδιου ως άνω Τμήματος, διενεργήθηκε αλλαγή της χρήσης τμήματος της προαναφερόμενης 1597/1991 άδειας, από κατοικία σε γραφεία και προσθήκες καταστημάτων [βλ. σχετικά τα από Απριλίου 1994 τοπογραφικά διαγράμματα του πολιτικού μηχανικού Χαρίλαου Μοναστηριώτη]. Ωστόσο, κατόπιν σχετικών καταγγελιών-προσφυγών των Γεωργίου Κόντη του Γρηγορίου και Σπυρίδωνα Μέξα του Χαραλάμπους, διενεργήθηκε αυτοψία από τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας Κέρκυρας, κατά την οποία διαπιστώθηκε ότι ο προσφεύγων είχε προβεί στην κατάληψη απαλλοτριωμένου τμήματος έμπροσθεν της ιδιοκτησίας του. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι το συνολικό εμβαδό της καταληφθείσας ως άνω έκτασης ήταν 322 τ.μ., στην οποία συμπεριλαμβάνονταν τμήματα των προαναφερόμενων με αριθμούς κτηματολογικού πίνακα μερίδων 77, 78, 78^α και 78^β [βλ. σχετικά : α) το

ΤΥ3639/ΤΥ2828/ΤΥ2587/3.8.1994 έγγραφο της Διευθύντριας της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας Κέρκυρας και β) το από 29.7.1994 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου-μηχανικού της ίδιας ως άνω Διεύθυνσης, Μ. Παπαβλασόπουλου, στο οποίο αποτυπώνεται η ως άνω καταληφθείσα έκταση, εμβαδού 322 τ.μ., με στοιχεία ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΑ, καταλαμβάνουσα τμήματα των προαναφερόμενων με κτηματολογικούς αριθμούς μερίδων 77, 78, 78² και 78^β]. Ενόψει των ανωτέρω διαπιστώσεων, η Προϊσταμένη του Τμήματος Πολεοδομίας Κέρκυρας, με την ΠΠ/7479/30.9.1994 απόφασή της, ανακάλεσε όλες τις προαναφερόμενες οικοδομικές άδειες που είχαν εκδοθεί στο όνομα του προσφεύγοντος, με την αιτιολογία ότι η οικοδομή έχει τοποθετηθεί εντός απαλλοτριωμένου, από το Ελληνικό Δημόσιο, χώρου. Επιπλέον δε, βάσει των ίδιων ως άνω διαπιστώσεων, εκδόθηκε σε βάρος του προσφεύγοντος το ΚΥ 569/22.8.1994 πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής της Προϊσταμένης της Κτηματικής Υπηρεσίας της Νομαρχίας Κέρκυρας, με το οποίο αυτός αποβαλλόταν από την εν λόγω έκταση 322 τ.μ., ως ανήκουσα στο Ελληνικό Δημόσιο, την οποία είχε καταλάβει παράνομα, και του απαγορευόταν στο εξής οποιαδήποτε πράξη κατοχής (βλ. σχετικά με την καταληφθείσα θέση το προσαρτώμενο απόσπασμα τοπογραφικού διαγράμματος). Ωστόσο, κατόπιν άσκησης σχετικής ανακοπής του προσφεύγοντος, το ως άνω πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής ακυρώθηκε με την 144/1995 απόφαση του Ειρηνοδικείου Κέρκυρας, με το σκεπτικό ότι δε συντρέχουν οι προϋποθέσεις έκδοσής του. Ειδικότερα, από τις καταθέσεις των ενόρκως εξετασθέντων μαρτύρων αποδείξεως και ανταποδείξεως, πιθανολογήθηκε, κατά την κρίση του Δικαστηρίου αυτού, ότι ο ανακόπτιν (ήδη προσφεύγων) δε διεκδικεί κανένα δικαίωμα, ούτε αμφισβητεί τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου επί της με αριθμό 77 κτηματολογικής μερίδας, ενώ ως προς το υπόλοιπο εδαφικό τεμάχιο, αυτό το κατέχει από 25ετίας από πατρική κληρονομιά και δεν έχει συντελεστεί επ' αυτού απαλλοτρίωση, καθόσον δεν έχει καταβληθεί σε αυτόν η αναλογούσα αποζημίωση. Εξάλλου, έφεση του Ελληνικού Δημοσίου κατά της ανωτέρω δικαστικής απόφασης απορρίφθηκε, με την 250/1996 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, με την ίδια ως άνω αιτιολογία και, επιπλέον ότι, με βάση το προαναφερόμενο 10078/1973 συμβόλαιο αγοραπωλησίας, προκύπτει ότι η κτηματολογική μερίδα υπ' αριθμόν 78 δε συνορεύει με το ακίνητο ιδιοκτησίας του προσφεύγοντος, ενώ ο τελευταίος προέβη στην ανέγερση οικοδομής, επί του επίδικου ακινήτου, δυνάμει οικοδομικών αδειών. Κατόπιν τούτου, ο προσφεύγων ζήτησε, επανειλημμένως, από την αρμόδια πολεοδομική αρχή να του επαναχορηγηθούν οι

7^ο φύλλο της 49/2016 απόφασης

ανακληθείσες ως άνω οικοδομικές άδειες, ωστόσο, μετά από έντονη αλληλογραφία μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, οι οποίες εξέφεραν αντικρουόμενες απόψεις, ουδέποτε του επαναχορηγήθηκαν οι εν λόγω άδειες. Εξάλλου, ο προσφεύγων άσκησε την 1.7.2004, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, αγωγή (με ημερομηνία σύνταξης του δικογράφου 20.9.2003), κατά των ήδη καθών η προσφυγή, ζητώντας, αφενός μεν, να αναγνωρισθεί η κυριότητά του επί του επίδικου ακινήτου μετά των οικείων οικοδομών, αφετέρου δε, να αναγνωρισθεί ότι ουδέποτε συντελέστηκε η εν λόγω απαλλοτρίωση, λόγω μη καταβολή της προβλεπόμενης αποζημίωσης. Ακολούθως, μετά την παραίτηση του προσφεύγοντος από το πρώτο ως άνω αίτημα της αγωγής του, δημοσιεύτηκε η 123/2006 απορριπτική απόφαση του ανωτέρω Δικαστηρίου, λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας. Τέλος, με την από 7.3.2007 αίτηση απευθυνόμενη προς τον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., η οποία του κοινοποιήθηκε στις 29.3.2007 (σχ. η 3971-Δ/29.3.2007 έκθεση επίδοσης του Δικαστικού Επιμελητή του Πρωτοδικείου Αθήνας Χρήστου Παναγόπουλου), ο προσφεύγων ζήτησε, αφενός μεν, την ακύρωση της Τ.Υ. 66783/2.12.1972 απόφασης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης του Νομάρχη Κέρκυρας, κατά το μέρος που κηρύχθηκαν αναγκαστικά απαλλοτριωτές εκτάσεις που περιλαμβάνονται στο ανωτέρω ακίνητό του, αφετέρου δε, να αναγνωρισθεί ότι ουδέποτε συντελέστηκε η ως άνω απαλλοτρίωση των εν λόγω τμημάτων του ακινήτου του και, συγκεκριμένα, των μερίδων 78 (τμήματος αυτής), 78^α και 78^β, όπως αποτυπώνονται στο οικείο από 29.7.1974 τοπογραφικό διάγραμμα, ήτοι να βεβαιωθεί η αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της ένδικης απαλλοτρίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.2882/2001.

9. Επειδή, με την κρινόμενη προσφυγή, όπως το δικόγραφο αυτής ερμηνεύθηκε στην έκτη σκέψη της παρούσας απόφασης, και αναπτύσσεται, περαιτέρω, με το νομοτύπως κατατεθέν επ' αυτής υπόμνημα, ο προσφεύγων επιδιώκει την ακύρωση της σιωπηρής άρνησης της Διοίκησης, η οποία εκδηλώθηκε με την πάροδο άπρακτης της τρίμηνης προθεσμίας, από την υποβολή της από 7.3.2007 αίτησής του προς τον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., να άρει την αναγκαστική απαλλοτρίωση, λόγω μη συντέλεσής της, που επιβλήθηκε με την Τ.Υ./66783/2.12.1972 απόφαση του Νομάρχη Κέρκυρας (ΦΕΚ Δ' 852/14.12.1972), υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, για τη βελτίωση της υφιστάμενης επαρχιακής οδού Κέρκυρας - Τρικλίνου - Μπίτσι - Πέλεκα - Πλακωτού, επί εκτάσεως ιδιοκτησίας του. Ισχυρίζεται σχετικά ότι αυτός είναι κύριος ενός ακινήτου, συναλικού εμβαδού 1.187,28 τ.μ., ευρισκόμενο στη θέση «Πηλός» του δημοτικού διαμερίσματος Πέλεκα του πρώην Δήμου Παρελίων, και ήδη Δήμου

6^ο φύλλο της 49/2016 απόφασης

τη συντέλεση της ένδικης απαλλοτριώσης. Ειδικότερα, επικαλούμενος τα σχετικά προαναφερόμενα έγγραφα του Νομαρχιακού Ταμείου Κέρκυρας και της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών της Ν.Α. Κέρκυρας, προβάλλει ότι, αναφορικά με τις με αριθμό 78^α και 78^β κτηματολογικές μερίδες, ουδεμία αποζημίωση καταβλήθηκε στους φερόμενους ιδιοκτήτες αυτών και, ως εκ τούτου, ουδέποτε συντελέστηκε η ένδικη απαλλοτριώση ως προς τις εκτάσεις αυτές, οι οποίες ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα, νομή και κατοχή του, οι δε φερόμενοι ως άνω ιδιοκτήτες ουδεμία σχέση έχουν με αυτές. Περαιτέρω, αναφορικά με την με αριθμό 78 κτηματολογική μερίδα, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, μολοντί αποζημιώθηκε γι' αυτήν ο Σπυρίδων Παντελιός, ο τελευταίος έχει δηλώσει ρητώς ότι το εν λόγω ακίνητό του ουδέποτε συνόρευε με το ακίνητο του ίδιου (του προσφεύγοντος), αλλά, αντιθέτως, συνόρευε με ακίνητο ιδιοκτησίας Γεωργίου Μέξα, το τελευταίο δε συνορεύει με το ακίνητο του προσφεύγοντος. Δηλαδή, κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, μεταξύ του ακινήτου του και του ακινήτου με κτηματολογική μερίδα 78, πρώην ιδιοκτησίας του Σπυρίδωνα Παντελιού, παρεμβάλλεται άλλο ακίνητο, ιδιοκτησίας του Γεωργίου Μέξα, το οποίο επεκτείνεται έως τον προαναφερόμενο κοινοτικό δρόμο. Συνεπώς, ο προσφεύγων διατείνεται ότι, δεν είναι δυνατόν τμήμα του ακινήτου του (άνωθεν των μερίδων 78^α και 78^β) να συμπεριλαμβάνεται στην απαλλοτριωθείσα μερίδα υπ' αριθμ. 78, καθόσον η τελευταία δε συνορεύει με το ακίνητό του, εξάλλου, ο ίδιος ουδέποτε αποζημιώθηκε για το τμήμα αυτό, ούτε αναφέρεται ως ιδιοκτήτης στον οικείο κτηματολογικό πίνακα, στον τελευταίο δε, εσφαλμένως εμφανίζεται, ως ιδιοκτήτης, ο Αριστείδης Παντελιός, ο οποίος έχει δηλώσει, ρητώς, ότι ουδεμία σχέση έχει με το εν λόγω ακίνητο. Τέλος, αναφορικά με την υπ' αριθμ. 77 κτηματολογική μερίδα, πρώην ιδιοκτησίας της Θεοδόρας χήρας Χαραλάμπους Μέξα, ο προσφεύγων, επικαλούμενος τα προσκομιζόμενα από αυτόν τοπογραφικά διαγράμματα και τις προαναφερόμενες οικοδομικές του άδειες, υποστηρίζει ότι ουδεμία απολύτως σχέση έχει με τη μερίδα αυτή, ούτε κατέλαβε οποιοδήποτε τμήμα της, ενώ ουδέποτε αμοισβήτησε το ιδιοκτησιακό καθεστώς αυτής. Εν κατακλείδι, ο προσφεύγων διατείνεται ότι οι κτηματολογικές μερίδες 78^α και 78^β ουδέποτε απαλλοτριώθηκαν, τμήμα δε της κτηματολογικής μερίδας 78 (άνωθεν των μερίδων 78^α και 78^β) ανήκει στο επίμαχο ακίνητο ιδιοκτησίας του, πλην, όμως, ουδέποτε αποζημιώθηκε για αυτό και ως εκ τούτου ουδέποτε συντελέστηκε η ένδικη απαλλοτριώση ως προς αυτό, εσφαλμένως δε αποτυπώνεται στα σχετικά της απαλλοτριώσης τοπογραφικά διαγράμματα και κτηματολογικούς πίνακες ως ανήκον ολόκληρο στον Σπυρίδωνα Παντελιό, ο οποίος,

10x-11
6/2016
για

78

78

αποζημιώθηκε μεν για το ακίνητο αυτό, ωστόσο, όπως δηλώνει το τελευταίο δε
συνορεύει με το ακίνητο του προσφεύγοντος. Σχετικά δε με την κτηματολογική μερίδα
υπ' αριθμ. 77, επαναλαμβάνει ότι ούτε έχει καταλάβει τμήμα αυτής, ούτε τη διεκδικεί,
ούτε έχει οποιαδήποτε σχέση με αυτήν, εκτός των κοινών ορίων.

10. Επειδή, προς απόδειξη των ανωτέρω ισχυρισμών του, πέραν του
προεκτεθέντος από Ιανουαρίου 1995 τοπογραφικού διαγράμματος, καθώς και των
προαναφερόμενων οικοδομικών αδειών, διοικητικών εγγράφων και δικαστικών
αποφάσεων, περί ακύρωσης του σχετικού πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής, ο
προσφεύγων προσάγει και επικαλείται, μεταξύ άλλων, σε αντίγραφα τα εξής : α) τις
21.281 και 21.282/10.11.1994 ένορκες βεβαιώσεις, ληφθείσες ενώπιον της
Συμβολαιογράφου Κέρκυρας Αδαμαντίνης Μανωλίδου-Κοντού, των Αριστείδη
Παντελιού του Ιωάννη (αδελφού του Σπυρίδωνα Παντελιού) και Πέτρου Γραμμένου
του Αλέξανδρου αντίστοιχα, με τις οποίες οι ανωτέρω δηλώνουν ότι το
προαναφερόμενο ακίνητο, ιδιοκτησίας του προσφεύγοντος, στη θέση «Πηλός» Πέλεκα
Κέρκυρας, το οποίο ο τελευταίος κατέχει πάνω από 25 χρόνια, δε συνορεύει με
ακίνητο ιδιοκτησίας του Σπυρίδωνος Παντελιού του Ιωάννη, καθόσον μεταξύ των δύο
αυτών ακινήτων παρεμβάλλεται το ακίνητο ιδιοκτησίας του ήδη αποβιώσαντος
Γεωργίου Μέξα, που φθάνει μέχρι τον κεντρικό δρόμο, β) την 21.361/15.12.1994
ένορκη βεβαίωση, ληφθείσα ενώπιον της ίδιας ως άνω Συμβολαιογράφου Κέρκυρας,
του Θεόφιλου Γραμμένου του Κωνσταντίνου, με την οποία αυτός δηλώνει ότι το εν
λόγω ακίνητο του προσφεύγοντος συνορεύει, εμπροσθεν, με το δημόσιο δρόμο, επί τη
δεξιάς πλευράς (όπως εμφανίζεται από το δρόμο), με ελαιόκτημα ιδιοκτησίας του, ενώ
επί της αριστερής πλευράς, με ακίνητο ιδιοκτησίας Γεωργίου Μέξα, γ) την από
12.11.1994 υπεύθυνη δήλωση, με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής, της
Μεταξούλας συζ. Αντωνίου Κουτσουρή, το γένος Γεωργίου Μέξα του Περικλέους, με
την οποία αυτή δηλώνει ότι ο τελευταίος (πατέρας της) της παραχώρησε λόγω δωρεάς
εν ζωή, ένα ακίνητο, στην προαναφερόμενη θέση Πηλός Πέλεκα, εκτάσεως περίπου
900 τ.μ. περίπου, το οποίο συνορεύει με τον κοινοτικό δρόμο Πέλεκα-Γλυφάδας και τα
ακίνητα, αφενός μεν, του προσφεύγοντος (εξαδέλφου της), αφετέρου δε, του
Σπυρίδωνος Παντελιού, μεταξύ των οποίων παρεμβάλλεται το δικό της, με αποτέλεσμα
τα τελευταία ως άνω ακίνητα να μη συνορεύουν μεταξύ τους, δ) την από 23.11.1980
δήλωση-βεβαίωση (του άρθρου 1 του ν.δ. 105/69) του Σπυρίδωνα Παντελιού του
Ιωάννη, χωρίς βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής, σύμφωνα με την οποία, το έτος
1973 αυτός πληρώθηκε με το προαναφερόμενο χρηματικό ένταλμα για την

κτηματολογική μερίδα υπ' αριθμ. 78, η οποία, εστώσο, δε συνορεύει με το ακίνητο του προσφεύγοντος, αλλά μόνο με το ακίνητο Γεωργίου Μέξα, ε) την 2336/1997 απόφαση, μετά των οικείων πρακτικών, του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Κέρκυρας, δυνάμει της οποίας ο προσφεύγων κηρύχθηκε αθώος για την κατηγορία ότι, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.1993 έως 31.12.1993, αυτογνωμόως, επελήφθη ακινήτου που ανήκει αναμφισβήτητα στην κατοχή του Δημοσίου και, ειδικότερα, ότι στη θέση «Πηλός» της Κοινότητας Πέλεκα Κέρκυρας, κατέλαβε, χωρίς δικαίωμα, έκταση 322 τ.μ., (στ) το ΚΥ/375/20.10.1998 έγγραφο της Προϊσταμένης της Κτηματικής Υπηρεσίας του Νομού Κέρκυρας, το οποίο συνυπογράφει η τοπογράφος-μηχανικός Μ. Αρμενιάκου, απευθυνόμενο στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, σύμφωνα με το οποίο, μετά από εφαρμογή του κτηματολογικού διαγράμματος στην ύπαιθρο και επί τόπου έλεγχο των ιδιοκτησιών Περικλή Μέξα, Γεωργίου Μέξα και Σπυρίδωνα Παντελιού, φαίνεται ότι το κτηματολογικό διάγραμμα της επαρχιακής οδού «Τρίκλινο-Μπίζι-Πέλεκα-Πλακωτό» και, συγκεκριμένα, στη θέση «Πηλός» της κοινότητας Πέλεκα, μπροστά από τις ιδιοκτησίες των ανωτέρω, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση και, ότι το Δημόσιο εξαγόρασε, με το 10078/1973 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Κέρκυρας Σπυρίδωνα Βραδή, από τον Σπυρίδωνα Παντελιό, τμήμα ιδιοκτησίας που δεν του ανήκε, αλλά, όπως διαπιστώθηκε, ανήκει στους Μέξα Περικλή και Μέξα Γεώργιο. Πιο συγκεκριμένα, κατά το ίδιο ως άνω έγγραφο, όπως φαίνεται στο συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα, από την κτηματολογική μερίδα 78, τμήμα επιφάνειας 228,25 τ.μ. ανήκει στον Περικλή Μέξα, τμήμα επιφάνειας 161,88 τ.μ. ανήκει στον Γεώργιο Μέξα και τμήμα επιφάνειας 199,75 τ.μ. ανήκει στον Σπυρίδωνα Παντελιό, ενώ οι ιδιοκτησίες Σπυρίδωνα Παντελιού και Περικλή Μέξα δεν έχουν κοινό όριο, αλλά, ανάμεσά τους παρεμβάλλεται η ιδιοκτησία του Γεωργίου Μέξα, ζ) την από 16.7.2001 γνωμοδότηση του Συνηγόρου του Πολίτη, εκδοθείσα κατόπιν σχετικής αναφοράς του προσφεύγοντος, υπέρ της επαναχορήγησης των ανακληθεισών οικοδομικών αδειών αυτού και η) τοπογραφικό διάγραμμα του αρχιτέκτονα-μηχανικού Κέρκυρας Θεοδώρου Οικονόμου, σχετικά με τους ιδιοκτήτες που θα έπρεπε να αναγράφονται στο κτηματολόγιο.

11. Επειδή, το καθού η προσφυγή Ελληνικό Δημόσιο, με το από 5.11.2014 κατατεθέν υπόμνημά του, ζητεί, καταρχάς, την απόρριψη της προσφυγής, ως απαράδεκτης, προβάλλοντας ότι ο προσφεύγων δεν είναι ιδιοκτήτης της ένδικης εκτάσεως και, ως εκ τούτου, στερείται εννόμου συμφέροντος. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων δε νομιμοποιείται ενεργητικά προς άσκηση της κρινόμενης

προσφυγής, καθόσον από κανένα σχετικό με την ένδικη απαλλοτριώση στοιχείο προκύπτει η ιδιότητα αυτού, ως ιδιοκτήτη των επίμαχων απαλλοτριωμένων τμημάτων και, άρα, ως δικαιούχου της σχετικής αποζημίωσης. Προς επίρρωση του ανωτέρω ισχυρισμού του προβάλλει ότι, μόνο οι αναγραφέντες στον κτηματολογικό πίνακα φερόμενοι δικαιούχοι ή οι κατά τα άρθρα 26 και 27 του Κ.Α.Α.Λ. (ν.2882/2001) δικαστικώς ή διοικητικώς αναγνωρισθέντες δικαιούχοι νομιμοποιούνται να ζητήσουν την αναγνώριση της αυτοδέκατης άρσης της κηρυχθείσας απαλλοτριώσης και, με δεδομένο ότι, ο προσφεύγων ούτε φερόμενος, ούτε αναγνωρισθείς δικαστικώς ή διοικητικώς δικαιούχος τυγχάνει, ο τελευταίος στερείται εννόμου συμφέροντος προς άσκηση της κρινόμενης προσφυγής. Περαιτέρω, το καθού διατείνεται ότι, από την 26.6.1973 απευθείας εξαγορά του προαναφερθέντος με αριθμό 78 κτηματολογικού διαγράμματος ακινήτου, εμβαδού 560 τ.μ., αυτό περιήλθε στην απόλυτη και αποκλειστική κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ, οι αντίθετοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, ότι αυτός τυγχάνει κύριος τμήματος της εν λόγω κτηματολογικής μερίδας, για το οποίο ουδέποτε αποζημιώθηκε, ενώ το Ελληνικό Δημόσιο αγόρασε από μη κύριο, είναι, σε κάθε περίπτωση, απορριπτέοι. Και τούτο διότι, κατά τον ίδιο ως άνω ισχυρισμό του καθού, πέραν του ότι ο σχετικός λόγος της προσφυγής προβάλλεται αορίστως, εφόσον δεν προσδιορίζεται η ακριβής έκταση και θέση του εν λόγω τμήματος της κτηματολογικής μερίδας υπ' αριθμ. 78, σε σχέση με το υπόλοιπο ακίνητο του προσφεύγοντος, ο λόγος αυτός της προσφυγής είναι απορριπτέος και ως αβάσιμος, καθόσον, ακόμα και στην περίπτωση που το Δημόσιο εξαγόρασε την εν λόγω έκταση από μη κύριο, από το χρόνο καταβολής του τιμήματος της απευθείας εξαγοράς του ακινήτου για λόγους δημόσιας ωφέλειας, το Δημόσιο κατέστη κύριος του ακινήτου αυτού και ο αληθής κύριος έχει δικαίωμα, μόνο ενοχικό, να αξιώσει αποζημίωση από τον μη κύριο πωλητή του εν λόγω ακινήτου. Επιπλέον δε, το καθού διατείνεται ότι κατά τον ως άνω χρόνο της απευθείας εξαγοράς του εν λόγω ακινήτου (κτηματολογική μερίδα 78), το Δημόσιο κατέστη κύριος αυτού ακόμα και αν ουδεμία πράξη νομής διενήργησε επί αυτού, ο δε προσφεύγων δε δύναται να αντιτάξει εναντίον του Δημοσίου κυριότητα λόγω χρησικτησίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 1539/1938 «περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων», που διατηρήθηκαν σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), δυνάμει του άρθρου 53 του ΕισΝΑΚ. Σε κάθε δε περίπτωση, το καθού ισχυρίζεται ότι, εφόσον από την εν λόγω απευθείας εξαγορά του επίδικου ακινήτου (κτηματολογική μερίδα 78) έως το χρόνο έγερσης από τον προσφεύγοντα της αρχικής από 20.9.2003 αναγνωριστικής της κυριότητας αγωγής, για

ην οποία, εξάλλου, δεν τηρήθηκε η απαιτούμενη κατ' άρθρο 24 του ν.2732/1999 (ΦΕΚ Α' 154) προδικασία, παρήλθαν περισσότερα από 10 χρόνια, το Δημόσιο έχει καταστεί κύριος του επίδικου τμήματος της κτηματολογικής μερίδας υπ' αριθμ. 78 και με έκτακτη χρησικτησία, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1041 του Α.Κ.. Εξάλλου, το καθού υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων ουδέποτε υπήρξε καλόπιστος, αλλά, αντιθέτως, εν γνώσει του και με δόλο εξαπάτησε την αρμόδια πολεοδομική αρχή προκειμένου να του χορηγήσει τις προαναφερόμενες οικοδομικές άδειες, προσκομίζοντας προς τούτο εσφαλμένα τοπογραφικά διαγράμματα, δεδομένου ότι, κατά την χρονική εκείνη περίοδο, οι οικοδομικές άδειες εκδίδονταν με ευθύνη του συντάξαντος τη μελέτη μηχανικού και του ιδιοκτήτη, χωρίς προηγούμενο έλεγχο από την πολεοδομική αρχή, αποκαλούνταν δε «πράξεις επιτρεπτού οικοδομικών εργασιών». Καταρχάς, κατά τον ως άνω ισχυρισμό, αυτό προκύπτει από την αντιφατικότητα των προαναφερόμενων από Μαρτίου 1979 και Σεπτεμβρίου 1987 τοπογραφικών διαγραμμάτων, βάσει των οποίων του χορηγήθηκαν οι 1273/1979 (αρχική) και 1680/1988 (δεύτερη) οικοδομικές άδειες, στα οποία τοπογραφικά το ακίνητο του προσφεύγοντος αποτυπώνεται κατά διαφορετική έκταση, σχήμα, θέση και όρια, κάθε φορά. Από τα ανωτέρω, κατά τους ισχυρισμούς του καθού, προκύπτει ότι ο προσφεύγων προκειμένου να λάβει την πρώτη οικοδομική του άδεια παρουσίασε ακίνητο κατά πολύ μεγαλύτερο και διαφορετικό από αυτό που πραγματικά είχε, ενσωματώνοντας στην ιδιοκτησία του, πέραν του προαναφερόμενου τμήματος της κτηματολογικής μερίδας 78, τα ακίνητα των Γεωργίου Μέξα, Αλέξανδρου Γραμμένου και Θεοδώρας χήρας Χαράλαμπους Μέξα, ήτοι τις με αριθμό 78^α, 78^β και 77 κτηματολογικού πίνακα ιδιοκτησίες, καθώς και ιδιοκτησίες του Ι.Ν. Οδηγήτριας και του Θεόφιλου Γραμμένου. Εξάλλου, κατά τους ίδιους ισχυρισμούς, τα ανωτέρω ενισχύονται και από το γεγονός ότι, σε κανένα από τα τοπογραφικά διαγράμματα, που προσκόμισε ο προσφεύγων στην αρμόδια πολεοδομική αρχή, δε σημειώνεται η γραμμή της απαλλοτριώσεως, παρόλο που υπήρχε σχετική υποχρέωση εκ μέρους του συντάξαντος μηχανικού, αντιθέτως δε ο προσφεύγων γνώριζε ήδη από το έτος 1980, οπότε διακόπηκαν προσωρινά οι εκτελούμενες οικοδομικές του εργασίες, ότι η οικοδομή του είχε ανεγερθεί σε απαλλοτριωμένη ζώνη. Επιπλέον δε, το καθού ισχυρίζεται ότι ο προσφεύγων, ως τίτλο κτήσης του εν λόγω ακινήτου του, προσκόμισε την 38/1978 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, εκδοθείσα μετά από την άσκηση αναγνωριστικής της κυριότητας αγωγής, ωστόσο, επρόκειτο για εικονική δίκη, εντασσόμενη στη συνήθη πρακτική που επικρατούσε κατά τον χρόνο εκείνο στην

Κέρκυρα, με μοναδικό σκοπό την απόκτηση τίτλου ιδιοκτησίας του ακινήτου, αφού εναγομένη στην προκείμενη περίπτωση ήταν η μητέρα του προσφεύγοντος, η οποία μάλιστα δεν παραστάθηκε στη συζήτηση της υπόθεσης, με αποτέλεσμα να θεωρηθούν ομολογημένοι οι ισχυρισμοί του αντιδίκου της (προσφεύγοντος). Σε κάθε δε περίπτωση, η ως άνω δικαστική απόφαση δε δύναται, κατά τους ισχυρισμούς του καθού, να αντιταχθεί κατά του Δημοσίου, καθόσον δεν του κοινοποιήθηκε η σχετική αγωγή και, ως εκ τούτου, δεν κατέστη διάδικος στη σχετική δίκη. Προς απόδειξη των ανωτέρω ισχυρισμών του, το καθού η προσφυγή, πέραν των σχετικών προαναφερόμενων στοιχείων του διοικητικού φακέλου, προσκομίζει και επικαλείται και την ως άνω 38/1978 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, δημοσιευθείσα στις 23.1.1978, κατόπιν άσκησης αναγνωριστικής αγωγής του ήδη προσφεύγοντος κατά της Αικατερίνης χήρας Νικολάου Μέξα, η οποία με τις έγγραφες προτάσεις της ομολόγησε όλα τα ουσιώδη πραγματικά περιστατικά της αγωγής και για το λόγο αυτό έγινε δεκτή, ως κατ' ουσίαν βάσιμη, η ασκηθείσα αγωγή. Δυνάμει της δικαστικής αυτής απόφασης ο ήδη προσφεύγων αναγνωρίστηκε κύριος ενός ακινήτου (αγροκτήματος) ευρισκόμενου στη θέση «Πηλός» της κοινότητας Πέλεκα-Κέρκυρας, εμβαδού 2.270 τ.μ., μετ' εντός αυτού είκοσι ελαιόδέντρων, το οποίο συνορεύει, προς βορρά και επί πλευράς 51 μ., με την οδό Πέλεκα-Γλυφάδας, προς δυσμάς και επί πλευράς 76 μ., με αγροτική κοινοτική οδό, προς ανατολάς και επί πλευράς 60 μ., με ελαιόδεντρα του Γεωργίου Μέξα και, προς νότο και επί πλευράς 30 μ., με ελαιόδεντρα Γεωργίου Λευθεριάτη.

12. Επειδή, με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με τις προεκτεθείσες στη μείζονα σκέψη της παρούσας διατάξεις, όπως αυτές έχουν ερμηνευθεί, αντικείμενο της παρούσας δίκης, που ανοίχθηκε με την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης σιωπηρής άρνησης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., είναι η βεβαίωση ή μη της αυτοδίκαιης ή υποχρεωτικώς επελθούσας άρσης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, που επιβλήθηκε με την Τ.Υ./66783/2.12.1972 απόφαση του Νομάρχη Κέρκυρας (ΦΕΚ Δ' 852/14.12.1972), για τη βελτίωση της υφιστάμενης επαρχιακής οδού Κέρκυρας - Τρικλίνου - Μπίζι - Πέλεκα - Πλακωτού, επί των με αριθμούς 78, 78^α και 78^β τεμαχίων, όπως αυτά αποτυπώνονται στον οικείο κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα, τα οποία (τεμάχια), ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι, ανήκουν στην ιδιοκτησία του. Εξάλλου, δεδομένου ότι κατά την έννοια των προαναφερθεισών διατάξεων, η αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ακινήτου, λόγω μη συντέλεσής της εντός των υπό του νόμου

οριζόμενων προθεσμιών, δε λαμβάνεται αυτεπαγγέλτως υπόψη από το επιλαμβανόμενο διοικητικό δικαστήριο, αλλά, αντιθέτως, απαιτείται η άσκηση προσφυγής από τον φερόμενο ιδιοκτήτη του ακινήτου, ως, κατά κύριο λόγο, υφιστάμενου βλάβη, λόγω της παράνομης στέρησης της ιδιοκτησίας του, το δικαστήριο αυτό, προκειμένου να προβεί στον έλεγχο της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων άρσης της απαλλοτρίωσης ακινήτου, οφείλει προηγουμένως να εκφέρει παρεμπόδιουσα κρίση, για το αν αυτός που αιτείται τη δικαστική βεβαίωση άρσης της απαλλοτρίωσης πιθανολογεί εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου αυτού. Η κρίση αυτή του διοικητικού δικαστηρίου περί του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ακινήτου, είναι παρεμπόδιουσα, καθάτι αναγκαία για την εκδίκαση της ένδικης διαφοράς που άγεται ενώπιόν του, και δε δημιουργεί δεδικασμένο, καθόσον αρμόδια να αποφανθούν οριστικώς επί του θέματος αυτού είναι τα πολιτικά δικαστήρια, μετά από άσκηση αναγνωριστικής ή διεκδικητικής της κυριότητας αγωγής. Ενόψει των ανωτέρω, δοθέντος ότι, εν προκειμένω, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι είναι ιδιοκτήτης της ένδικης έκτασης, ήτοι των με αριθμό 78, 78^α και 78^β του οικείου κτηματολογικού πίνακα τεμαχίων, ανηθέτως δε, το καθού Ελληνικό Δημόσιο, αμφισβητεί την κυριότητα αυτού επί της εν λόγω έκτασης, το Δικαστήριο τούτο, κατά την εκδίκαση της κρινόμενης προσφυγής, οφείλει να προβεί σε παρεμπόδιουσα κρίση επί του εν λόγω αμφισβητούμενου ζητήματος. Ωστόσο, αναφορικά με την κτηματολογική μερίδα υπ' αριθμόν 78, όπως προκύπτει από το προαναφερθέν 10078/26.6.1973 συμβόλαιο αγοραπωλησίας και τις βεβαιώσεις του Προϊσταμένου του Νομαρχιακού Ταμείου Κέρκυρας, το Ελληνικό Δημόσιο πρόβη στην απευθείας εξαγορά του ακινήτου αυτού καταβάλλοντας, με το 420/1973 χρηματικό ένταλμα του ανωτέρω Ταμείου, στον εικαζόμενο, κατά τον οικείο κτηματολογικό πίνακα, ιδιοκτήτη, Σπυρίδωνα Παντελιό του Ιωάννη, την διοικητικώς προσδιορισθείσα αποζημίωση (βλ. τα 1913/27.9.1980, 3051/23.11.1981, 1150/6.8.1993 και 1819/12.11.1993 έγγραφα του Προϊσταμένου του Νομαρχιακού Ταμείου Κέρκυρας και το 9132/10.9.1996 έγγραφο της Διευθύντριας της Δ/σης Οικονομικών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κέρκυρας). Συνεπώς, από τον ως άνω χρόνο της απευθείας εξαγοράς από τον εικαζόμενο κατά τον οικείο κτηματολογικό πίνακα ιδιοκτήτη, συντελέστηκε η ένδικη απαλλοτρίωση ως προς το ακίνητο αυτό, ο δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενος λόγος της προσφυγής, ότι το Ελληνικό Δημόσιο αγόρασε από μη κύριο, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής, καθόσον, και αληθής υποτιθέμενος, ουδεμία επιρροή ασκεί στη συντέλεση της ένδικης απαλλοτρίωσης του εν λόγω ακινήτου. Ως εκ τούτου, η κρινόμενη προσφυγή, κατά το μέρος που αφορά το

Δίκαστον
αριθμ/α
Διεύθυνση
Αθήνα
27/9/21
146/08
ε. κ. κ. κ.
επιτροπή
επιτροπή
190 συν
Διεύθυνση
Αθήνα
20/11/2016
ως διαταχθέν

Απόφαση 49/2016
11ο φύλλο

υπ' αριθμόν 78 του οικείου κτηματολογικού πίνακα ακίνητο, πρέπει να απορριωθεί, ως αβάσιμη, λόγω συντέλεσης της ένδικης απαλλοτρίωσης ως προς το ακίνητο αυτό, κατά τον βάσιμο σχετικό ισχυρισμό του καθού. Περαιτέρω, αναφορικά με τις υπ' αριθμ. 78^α και 78^β κτηματολογικές μερίδες, λαμβάνοντας υπόψη ότι : α) δυνάμει της προαναφερόμενης 38/1978 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, εκδοθείσας κατόπιν άσκησης αναγνωριστικής αγωγής, ο προσφεύγων αναγνωρίστηκε κύριος του αναφερόμενου σε αυτήν ακινήτου, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι ένδικες κτηματολογικές μερίδες (78^α και 78^β), η δε δικαστική αυτή απόφαση αποτελεί νόμιμο τίτλο ιδιοκτησίας του προσφεύγοντος, απορριπτομένων, προσχόντως, ως αλυσιτελών, των αντίθετων ισχυρισμών του καθού περί εικονικής δίκης και μη επίκλησης απόκτησης κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία κατά του Ελληνικού Δημοσίου, β) ο προσφεύγων, με βάση τον ως άνω νόμιμο τίτλο, έλαβε, από την αρμόδια πολεοδομική αρχή, διαδοχικώς, κατά τα έτη 1979-1994, τέσσερις (4) οικοδομικές άδειες, δυνάμει των οποίων προέβη στην ανέγερση οικοδομής επί των ένδικων κτηματολογικών μερίδων, η δε μεταγενέστερη, κατά το έτος 1994, ανάκληση των εν λόγω οικοδομικών αδειών, με την αιτιολογία της κατάληψης απαλλοτριωθείσας έκτασης, δεν ασκεί επιρροή, κατά την εξέταση του παρεπιπτόντος εν προκειμένω ζητήματος, περί του αν αυτός φέρεται κύριος των ένδικων κτηματολογικών μερίδων 78^α και 78^β και γ) με την 250/1996 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κέρκυρας, η οποία καίτοι δε δεσμεύει το παρόν Δικαστήριο, κατ' άρθρο 5 παρ. 2 του Κ.Δ.Δ., ωστόσο, συνεκτιμάται με τα προαναφερόμενα στοιχεία (πρβλ. ΣτΕ 3795/2014, 1615, 976/2011, 1500/2010, 3530/2007), ακυρώθηκε τελεσιδικώς το ΚΥ 569/22.8.1994 πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής της Κτηματικής Υπηρεσίας Κέρκυρας, που είχε εκδοθεί σε βάρος του προσφεύγοντος, με το σκεπτικό ότι, εφόσον δεν καταβλήθηκε η αναλογούσα αποζημίωση, δεν έχει συντελεστεί η ένδικη απαλλοτρίωση και, συνεπώς, δεν πρόκειται για δημόσιο κτήμα, η απόφαση δε αυτή αποτελεί προσωρινό δεδικασμένο επί του παρεπιπτόντως κριθέντος ζητήματος, τόσο του δημόσιου ή μη χαρακτήρα, όσο και της κυριότητας του ένδικου ακινήτου, δυνάμενο να ανατραπεί μεταγενεστέρως επί αμφισβήτησης του δικαιώματος του Δημοσίου στο αρμόδιο για την εμπράγματη διαφορά δικαστήριο κατά την τακτική διαδικασία (ΕφΛαρ. 14/2013, 314/2007), το Δικαστήριο κρίνει ότι ο προσφεύγων, κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο υποβολής του 7.3.2007 αιτήματός του προς τον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., περί βεβαίωσης της αυτοδίκαιης ή υποχρεωτικώς επελθούσας άρσης της ένδικης απαλλοτρίωσης, πιθανολογούσε εμπράγματο δικαίωμα επί των υπ' αριθμ. 78^α και 78^β,

12^ο φύλλο της 49/2016 απόφασης

κτηματολογικών μερίδων και, συνεπώς, νομιμοποιείται ενεργητικά προς άσκηση της ερινόμενης προσφυγής. Ο δε περί του αντιθέτου ισχυρισμός του καθού Ελληνικού Δημοσίου, ότι ο προσφεύγων στερείται εννόμου συμφέροντος ως προς την αναγνώριση της αυτοδίκαιης άρσης της ένδικης απαλλοτρίωσης, καθόσον ούτε ο ίδιος, ούτε ο δικαιούχος αυτού, αποτυπώνονται ως εικαζόμενοι ιδιοκτήτες στα οικεία κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα, ούτε αναγνωρίστηκαν, δικαστικώς ή διοικητικώς, δικαιούχοι της αποζημίωσης, κατά τα άρθρα 26 και 27 του Κ.Α.Α., είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, διότι οι ανωτέρω διατάξεις δεν εφαρμόζονται κατά την εφαρμοστέα, εν προκειμένω, διαδικασία τού άρθρου 11 παρ.4 του Κ.Α.Α. (βλ. ΣτΕ 2365/2008). Κατόπιν τούτου, λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, τα οποία δεν αμφισβητούνται από το καθού Ελληνικό Δημόσιο, το τελευταίο, μολονότι προτίθετο να προβεί σε απευθείας εξαγορά, κατά την προαναφερόμενη διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν.δ. 797/1971, των ένδικων κτηματολογικών μερίδων 78^α και 78^β και, για το λόγο αυτό, είχε προσδιοριστεί διοικητικώς από την αρμόδια Επιτροπή, η οφειλόμενη αποζημίωση (σχ. η από 24.10.1972 έκθεση εκτίμησης της οικείας Επιτροπής του άρθρου 1 παρ. 5 του ν.δ. 797/1971), τελικώς, οι μερίδες αυτές ουδέποτε εξαγοράστηκαν από τους αποτυπωμένους στον οικείο κτηματολογικό πίνακα εικαζόμενους ιδιοκτήτες ή οποιονδήποτε άλλο φερόμενο ιδιοκτήτη, καθόσον δεν εκδόθηκαν τα οικεία χρηματικά εντάλματα πληρωμής, ούτε δημοσιεύθηκε τυχόν παρακατάθεση της διοικητικώς προσδιορισθείσας αποζημίωσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εντός της οριζόμενης, από το άρθρο 11 παρ.1 του ν.δ. 797/1971, προθεσμίας του ενός και ημίσεως έτους από τον ως άνω διοικητικό προσδιορισμό της οφειλόμενης αποζημίωσης, σε κάθε δε περίπτωση δε διενεργήθηκε δικαστικός προσδιορισμός της οφειλόμενης αποζημίωσης, εντός της οριζόμενης από την παρ.2 του ίδιου άρθρου προθεσμίας των τριών ή τεσσάρων ετών από την κήρυξη της ένδικης απαλλοτρίωσης, το Δικαστήριο κρίνει ότι, μετά την πάροδο της ως άνω προθεσμίας περί καταβολής της αποζημίωσης, η κηρυχθείσα, με την Τ.Υ./66783/2.12.1972 απόφαση του Νομάρχη Κέρκυρας, αναγκαστική απαλλοτρίωση, επί των ένδικων κτηματολογικών μερίδων 78^α και 78^β, ανακλήθηκε αυτοδικαίως, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες διατάξεις του άρθρου 11 παρ.1 του ν.δ. 797/1971. Εξάλλου, δεδομένου ότι ουδεμία έγγραφη δήλωση, κατ' άρθρο 11 παρ. 3 του ν.δ./τος 797/1971, υποβλήθηκε εκ μέρους του προσφεύγοντος ή των εικαζόμενων κατά τον οικείο κτηματολογικό πίνακα ιδιοκτητών, περί διατήρησης της ένδικης

απαλλοτριώσης, ο προσφεύγων νομίμως υπέβαλε την προαναφερθείσα αίτησή του στον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και άσκησε την κρινόμενη προσφυγή, μετά την πάροδο μακρού χρόνου, καθόσον με την παρέλευση των ανωτέρω προθεσμιών χωρίς να καταβληθεί η διοικητικώς καθορισθείσα αποζημίωση, λόγω απαλλοτριώσης, επέρχεται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 παρ. 4 του Συντάγματος και της διάταξης του άρθρου 11 παρ. 1 του ν.δ/τος 797/1971 - με εξαίρεση την προαναφερθείσα όλως ειδική περίπτωση της παρ. 3 του τελευταίου αυτού άρθρου (ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις) - αυτοδικαίως η άρση της αναγκαστικής απαλλοτριώσης και, συνεπώς, δεν νοείται καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος του ενδιαφερομένου να ζητήσει τη βεβαίωση της άρσης της απαλλοτριώσης, εφόσον αυτή έχει ήδη επέλθει, συμφώνως προς το Σύνταγμα και το νόμο (βλ. ΣτΕ Ολομ. 3689/2009 και 922/2014). Συνεπώς, ο σχετικός εμμέσως προβαλλόμενος ισχυρισμός του καθού η προσφυγή, ότι ο προσφεύγων γνώριζε ήδη από το έτος 1980 την κηρυχθείσα απαλλοτριώση, πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμος.

13. Επειδή, κατ' ακολουθία, η κρινόμενη προσφυγή, κατά το μέρος που στρέφεται κατά της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κέρκυρας και ήδη Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, πρέπει να απορριφθεί, ως απαράδεκτη, ενώ εκτιμωμένων των περιστάσεων, πρέπει να απαλλαγεί ο προσφεύγων από τα δικαστικά έξοδα αυτής (άρθρο 275 παρ. 1 εδ. ε' του Κ.Δ.Δ.). Περαιτέρω, πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμη, η κρινόμενη προσφυγή, κατά το μέρος που αφορά τη βεβαίωση της αυτοδίκαιης ή υποχρεωτικώς επελθούσας άρσης της ένδικης απαλλοτριώσης στο υπ' αριθμ. 78 ακίνητο του οικείου κτηματολογικού πίνακα. Κατά τα λοιπά, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη σιωπηρή άρνηση της Διοίκησης και να βεβαιωθεί η αυτοδίκαιη άρση της ένδικης απαλλοτριώσης στα υπ' αριθμ. 78^α και 78^β ακίνητα του οικείου κτηματολογικού πίνακα. Εξάλλου, από το καταβληθέν παράβολο ποσού 105 ευρώ, πρέπει να αποδοθεί στον προσφεύγοντα ποσό 55 ευρώ, ενώ το υπόλοιπο ποσό των 50 ευρώ να καταπέσει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (άρθρο 277 παρ. 9 εδ. γ' και 11 του Κ.Δ.Δ.). Τέλος, ενόψει της μερικής νίκης και μερικής ήττας του προσφεύγοντος και του καθού Ελληνικού Δημοσίου, πρέπει να συμψηφιστούν μεταξύ τους τα δικαστικά έξοδα αυτών (άρθρο 275 παρ. 1 εδ. γ' του Κ.Δ.Δ.).

Χ. Σ.Π.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Απορρίπτει την προσφυγή, κατά το μέρος που στρέφεται κατά της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κέρκυρας, και ήδη Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Απαλλάσσει τον προσφεύγοντα από τα δικαστικά έξοδα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Απορρίπτει την προσφυγή, κατά το μέρος που αφορά το με αριθμό 78 του οικείου κτηματολογικού πίνακα ακίνητο.

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή.

Ακυρώνει τη σιωπηρή απόρριψη από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. της από 7.3.2007 αίτησης του προσφεύγοντος, κατά το μέρος που αφορά τα με αριθμούς 78^α και 78^β του οικείου κτηματολογικού πίνακα ακινήτα.

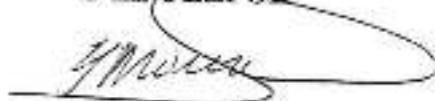
Βεβαιώνει την αυτοδίκαιη άρση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, που επιβλήθηκε με την Τ.Υ./66783/2.12.1972 απόφαση του Νομάρχη Κέρκυρας (ΦΕΚ Δ' 852/14.12.1972), επί των με αριθμούς 78^α και 78^β του οικείου κτηματολογικού πίνακα ακινήτων.

Διατάσσει την απόδοση στον προσφεύγοντα ποσού πενήντα πέντε (55) ευρώ, από το καταβληθέν παράβολο, και την κατάπτωση του υπόλοιπου ποσού των πενήντα (50) ευρώ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

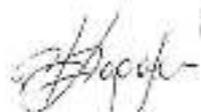
Συμφωνίζει τα δικαστικά έξοδα του καθού Ελληνικού Δημοσίου και του προσφεύγοντος.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Κέρκυρα στις 19.5.2016, όπου και δημοσιεύθηκε η απόφαση, στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στις 31.5.2016, με τη συμμετοχή του Ευάγγελου Τσουμάνη, Γραμματέα του Τμήματος, λόγω αποχώρησης από την υπηρεσία του Γραμματέα της έδρας, Αλέξανδρου Χρυσικόπουλου (άρθρο 194 παρ.3 του Κ.Δ.Δ.).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

